

4 Nejednakosti

4.1 Aritmetička, geometrijska, harmonijska i kvadratna sredina i pripadne nejednakosti

Neka je $a = (a_1, a_2, \dots, a_n)$ dana n -toraka pozitivnih brojeva. Tada su harmonijska, geometrijska, aritmetička i kvadratna sredina n -torke a definirane redom sa

$$H_n(a) = \frac{n}{\frac{1}{a_1} + \frac{1}{a_2} + \dots + \frac{1}{a_n}},$$

$$G_n(a) = \sqrt[n]{a_1 \cdot a_2 \cdot \dots \cdot a_n},$$

$$A_n(a) = \frac{a_1 + a_2 + \dots + a_n}{n},$$

$$K_n(a) = \sqrt{\frac{a_1^2 + a_2^2 + \dots + a_n^2}{n}}$$

Vrijedi $H_n(a) \leq G_n(a) \leq A_n(a) \leq K_n(a)$. Pri tome jednakost vrijedi ako i samo ako je $a_1 = a_2 = \dots = a_n$.

Zadatak 1. Neka su a, b, c pozitivni realni brojevi. Dokažite da vrijedi

$$a^2 + b^2 + c^2 \geq ab + bc + ac.$$

Zadatak 2. Neka su a, b, c pozitivni realni brojevi. Dokažite da vrijedi

$$\left(a + \frac{1}{b}\right)\left(b + \frac{1}{c}\right)\left(c + \frac{1}{a}\right) \geq 8.$$

Zadatak 3. Neka su $a_1, a_2, \dots, a_n$ pozitivni realni brojevi takvi da vrijedi $a_1 \cdot a_2 \cdot \dots \cdot a_n = 1$. Dokažite da vrijedi

$$(1 + a_1)(1 + a_2) \cdot \dots \cdot (1 + a_n) \geq 2^n.$$

Zadatak 4. Neka su a, b, c pozitivni realni brojevi takvi da vrijedi $a+b+c = 1$. Dokažite da vrijedi

$$ab + bc + ac \geq 9abc.$$

Zadatak 5. Neka su a, b, c pozitivni realni brojevi. Dokažite da vrijedi

$$\frac{a^3}{bc} + \frac{b^3}{ac} + \frac{c^3}{ab} \geq a + b + c.$$

Zadatak 6. Dokažite da za svaki prirodan broj n vrijedi nejednakost

$$3n(3n + 1)^2 > 4 \sqrt[n]{(3n)!}$$

Zadatak 7. Dokažite da za svaki prirodan broj n vrijedi nejednakost

$$n^n \geq 2^{n-1}n!$$

Zadatak 8. Dokažite da za svaki prirodan broj $n \geq 2$ vrijedi nejednakost

$$\left(\frac{n+1}{2}\right)^n > n!$$

Zadatak 9. Dokažite da za svaki prirodan broj n vrijedi nejednakost

$$\left(1 + \frac{1}{n+1}\right)^{n+1} > \left(1 + \frac{1}{n}\right)^n$$